

3. Економічна криза в Україні в цифрах (ВІЗУАЛІЗАЦІЯ) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – http://texty.org.ua/pg/news/textynewseditor/read/57032/Jekonomichna_kryza_v_Ukrajini_v_cyfrah_VIZUALIZACIJA

4. Офіційний сайт Проекту Doing business // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://russian.doingbusiness.org>

5. Нацбанк оцінює падіння ВВП України за минулий рік у 6,7% // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://www.epravda.com.ua/news/2015/02/19/529054/>

6. Капітальні інвестиції в Україні торік скоротились на чверть // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – http://24tv.ua/novini_ekonomiki/kapitalni_investitsiyi_v_ukrayini_torik_skorotilis_na_chvert/n547631

7. Потіха А. Промислове виробництво в Україні: обнадійливі симптоми // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=494:promislove-virobnitstvo&catid=8&Itemid=350

Шепелєв В.С.

здобувач кафедри глобальної економіки,

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ВПЛИВ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗВТ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ НА РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ СВИНИНИ

На шляху до членства України у Європейському Союзі 16 вересня 2014 року Верховна Рада синхронно з Європарламентом ратифікувала Угоду про асоціацію України з Євросоюзом, включаючи створення зони вільної торгівлі. Функціонування зони вільної торгівлі базується на принципах повної та всеохоплюючої угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС (ПВЗВТ). Це широкомасштабна за змістом торговельна угода, яка спрямована на зменшення та скасування тарифів, які застосовуються сторонами, лібералізацію доступу до ринку послуг, а також на приведення українських правил та регламентів, що стосуються бізнесу у відповідність правилам та регламентам ЄС з метою забезпечення вільного руху товарів і послуг між двома сторонами та взаємного недискримінаційного ставлення до компаній, товарів і послуг на території України та ЄС. Уведення в дію зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, а також продовження Євросоюзом тарифних преференцій для українських товарів було перенесено з 1 листопада 2014 року на 31 грудня 2015 року для урегулювання законодавчих норм між зацікавленими сторонами даного процесу. Зокрема, в українському законодавстві здійснюються реформи у таких сферах як санітарні та фітосанітарні заходи, технічне регулювання та стандартизація, державні закупівлі та державна допомога. Проводиться робота з гармонізації законодавства України із законодавством Європейського Союзу, в тому числі в рамках Порядку денного асоціації Україна – ЄС та Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Закон України від 18.03.2004 № 1629-IV із змінами і доповненнями). З боку ЄС проводить комплекс заходів відповідно до «Регламенту

Європейського парламенту та Європейської ради щодо зміни в регламент (ЄС) № 374/2014 на зниження або скасування митних зборів на товари, що походять з України». Для виходу вітчизняної свинини на ринок ЄС необхідне проведення комплексу регуляторних заходів з дотримання показників якості та безпечності української продукції, приклад наведено на рис. 1.

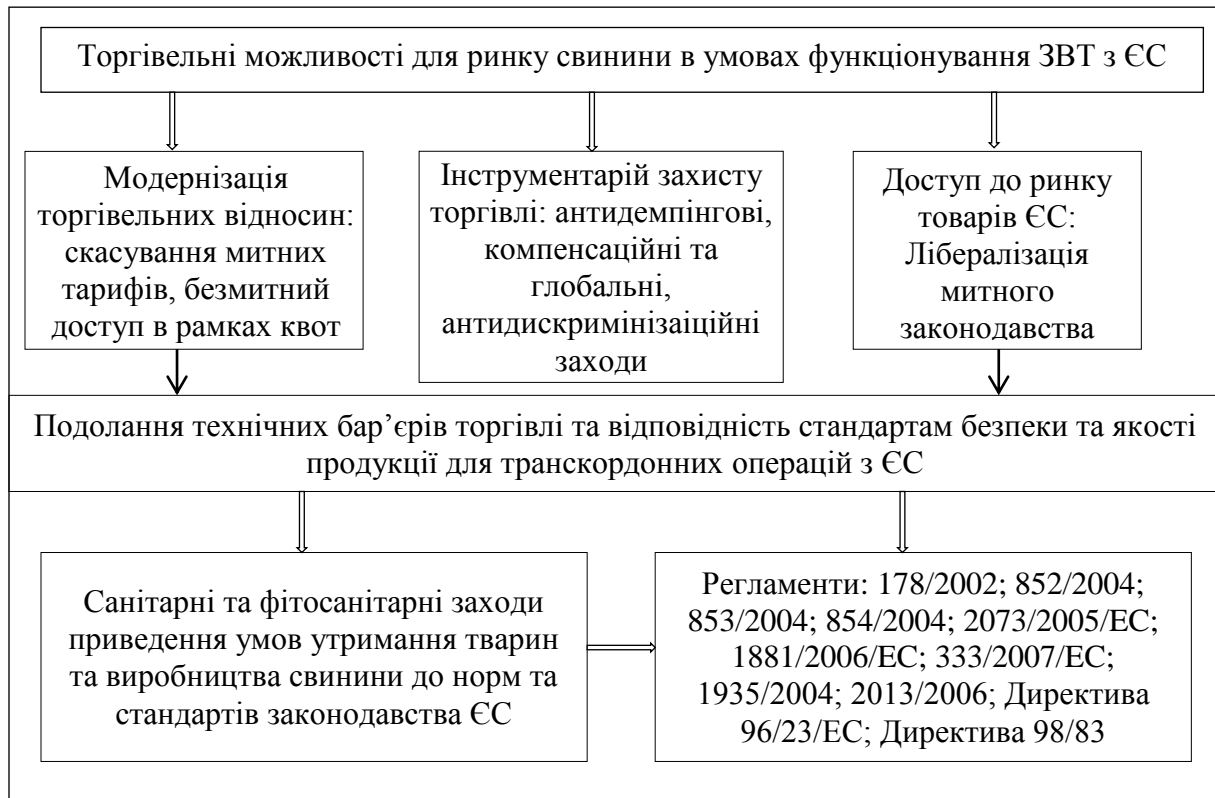

Рис. 1. Вплив функціонування ЗВТ між ЄС та Україною на регулювання ринку свинини

Проведені дослідження дають можливість зробити припущення, що ПВЗВТ відповідно свого змісту відкриває для аграрного ринку нашої країни можливості модернізації торговельних відносин та економічного розвитку. Інструментарієм використання цих перспектив постає масштабна гармонізація українського законодавства з тими, що діють на території ЄС та мають вплив на проведення торговельних операцій, а також гармонізація стандартів України та ЄС у ключових галузях. Угодою передбачається скасування митних тарифів та надання безмитного доступу у рамках квот. Дані положення у 15 главах, 25 додатках та 2 протоколах.

На думку вітчизняних вчених найбільші застереження у зв'язку зі створенням ПВЗВТ виникли щодо товарів м'ясної групи (м'ясо та продукти його переробки), вони виявилися найбільш чутливими до зниження митних тарифів та рівня нетарифного захисту після вступу України до СОТ. Для аналізу наслідків створення ЗВТ між ЄС та Україною для ринків свинини та м'яса птиці у його дослідженнях було застосовано підхід, який дозволяє оцінити зміни в обсягах двосторонньої торгівлі при пом'якшенні торговельних бар'єрів на основі цінової еластичності імпорту. Такий підхід також дозволяє розділити збільшення обсягів імпорту з країни, з якою

укладено торговельну угоду, за рахунок витіснення внутрішнього виробника з внутрішнього ринку та за рахунок витіснення імпорту з третіх країн (переорієнтація торгівлі). Цінова еластичність імпорту була оцінена економетричними методами на основі моделі часткової рівноваги ринків і становила (-2,18) для імпорту свинини з ЄС в Україну та (-0,56) для імпорту м'яса птиці з ЄС в Україну. Отже, ризики від створення ЗВТ для виробників свинини, імпорт якої є більш еластичним за ціною, є вищими, ніж ризики виробників м'яса птиці. За результатами розрахунків, унаслідок створення ЗВТ між Україною та ЄС річний обсяг імпорту свинини та м'яса птиці з ЄС збільшиться на 22,4 та 6,1%. Втрати внутрішнього виробника від скасування імпортного мита на свинину становитимуть 0,63% від обсягу виробництва, річний обсяг реалізації на внутрішньому ринку скоротиться на 4,89 тис. т, чисті втрати внутрішнього виробника м'яса птиці становитимуть 2,69 тис. т у рік, або 0,02% обсягу внутрішнього виробництва м'яса птиці в Україні. З іншого боку, для української сторони принциповим є встановлення квоти для вивезення свинини в ЄС на рівні 20 тис. т. Що стосується вітчизняної продукції тваринного походження, дозвіл від ветеринарних служб ЄС отримано на експорт продукції птахівництва (ячного порошку та м'яса птиці). За повідомленням Союзу птахівників України, обсяги експорту м'яса птиці в ЄС становитимуть 20–30 тис. т, із них 16 тис. т вітчизняні птахівники зможуть експортувати в рамках безмитної тарифної квоти в разі введення в дію положень щодо ЗВТ Угоди про асоціацію. У разі відкриття додаткової тарифної квоти для імпорту м'яса птиці з ЄС в Україну в розмірі 20000 т тарифна квота ЄС для вітчизняних експортерів збільшиться на 20000 т м'яса птиці на рік. В ході проведення досліджень виявлено, що виробники свинини, баранини, м'яса ВРХ та молочних продуктів поки що не завершили процедури сертифікації виробництва для експорту в ЄС. Таким чином, основними бар'єрами для розвитку експорту вітчизняної сільськогосподарської продукції на ринки ЄС залишаються нетарифні бар'єри. Технічні, санітарні, фітосанітарні заходи, які застосовують країни ЄС для захисту своїх ринків, можуть стримувати нарощування експорту вітчизняної продукції в рамках виділених Україні квот. Подолання нетарифних бар'єрів для експорту в ЄС, як показав досвід виробників м'яса птиці, вимагатиме спільних зусиль бізнесу та влади для модернізації виробництва, вдосконалення нормативної бази, проведення довготривалих переговорів і неодноразових інспекцій відповідних служб ЄС.

Список використаних джерел:

1. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Закон України № 1629-IV від 18.03.2004. – [Електронний ресурс]. – <http://zakon2.rada.gov.ua>
2. Петров Р. Транспозиція *acquis* Європейського Союзу у правові системи третіх країн: Монографія / Р. Петров – К.: Істина, 2012. – 364 с.
3. Вдовенко Н. М. Методологізація галузевого державного управління на шляху адаптації економіки до умов та вимог Європейського Союзу / Н. М. Вдовенко / ScienceRise. – 2015. – № 5/3 (10). – С. 39-45.

4. Вдовенко Н. М. Сучасна парадигма регулювання розвитку галузей аграрного сектору в умовах глобального дефіциту продовольства / Н. М. Вдовенко / ScienceRise. – 2015. – № 2/3 (7). – С. 20-26.

5. Двосторонні документи співпраці ЄС із третіми країнами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://webgate.ec.europa.eu>